

ЗБОРНИК НА АПСТРАКТИ BOOK OF ABSTRACTS

МАКЕДОНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА
АДАДЕМИЈА АДОЛЕСЦЕНТНА ПСИХИЈАТРИЈА
СА МЕЃУНАРОДНО УЧЕСТВО

“РАЗВОЈНА ПСИХОПАТОЛОГИЈА - ПРЕДИЗВИЦИ И МОЖНОСТИ”

MACEDONIAN CONFERENCE
ON CHILD AND ADOLESCENT PSYCHIATRY
WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

„DEVELOPMENTAL PSYCHOPATHOLOGY - CHALLENGES AND OPPORTUNITIES“

16-18 Октомври 2014
Охрид, Република Македонија

16-18 October 2014
Ohrid, Republic of Macedonia

ГЕНЕРАЛЕН СПОНЗОР

GENERAL SPONSOR

АЛК
СД
Здравје
www.zdrave.mk

П.Т5/2

ПСИХОЛОШКО ФУНКЦИОНИРАЊЕ НА АДОЛЕСЦЕНТИ КОИ ИМААТ РОДИТЕЛ СО ДИЈАГНОСТИЦИРАН РАК НА ДОЈКА

Гордана Ристевска-Димитровска, Домника Рајчановска, Изабела Филов

*Висока медицинска школа Битола, Универзитет „Св. Климент Охридски“ - Битола, Битола,
Република Македонија*

Вовед: Адолесцентите кои имаат родител кој боледува од тешка соматска болест имаат зголемен ризик за нарушено ментално здравје. Децата на болните од рак на дојка се најчесто испитувана група, веројатно заради високата преваленца на ракот на дојка. Во литературата постојат малку квантитативни истражувања за психолошкиот товар и начините на справување на адолесцентите кои имаат родител со рак.

Цел: Да се прикажат податоци од литературата за степенот на психолошки стрес и

целокупното психолошко функционирање наadolесцентите кои имаат родител болен од рак на дојка.

Материјали и метод: Беше изведена мета-анализа на 9 студии избрани преку пребарување на базата Pubmed со клучни зборови „psychological impact/anxiety/depression in adolescents of parents with breast cancer”.

Резултати: Поголем дел одadolесцентите немаат значајна психопатологија. Во неколку студии,adolесцентите чии родители имаат рак на дојка имаат покачени резултати на психолошките скали. Најчестите симптоми кои се јавуваат во оваа група се анксиозност, депресија, психосоматски потешкотии, зависност од психотропни супстанци и социјално повлекување. Адолесцентните ќерки на мајките со рак на дојка се особено ризична група за развој на психопатологија. Во повеќе студии е нагласена важноста на преморбидното семејно функционирање, од што во голема мерка зависи појавата на симптоми кајadolесцентите.

Заклучок: Во семејствата каде мајките имаат рак на дојка, значаен дел одadolесцентите имаат психолошки проблеми поврзани со хроничен стрес и лошо семејно функционирање. Ваквите податоци оправдуваат семејно-ориентиран пристап кога се работи со пациенти со рак со цел да се превенираат психолошките последици кај децата иadolесцентите.

Клучни зборови: *адолесценти, рак на дојка, депресија, анксиозност*